

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 17C/1/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113238163
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. René Milták
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1113238163.2

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudcom JUDr. René Miltákom v právnej veci navrhovateľa: N.. Y. O., B.. XX.XX.XXXX, X. T..G..Š.B. XX, XXX XX W., Š. C. U., práv. zast.: JUDr. Vlasta Kovalančíková, advokátka so sídlom v Senci, proti odporcovi: Y. O., B.. XX.XX.XXXX, O. X. R. Č.. XXX/X, XXX XX Bratislava, štátny občan SR, o zrušenie vyživovacej povinnosti pre plnoletého,

r o z h o d o l i :

Súd vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi, stanovenú naposledy rozsudkom Okresného súdu Zvolen, pod spis. zn.: 5P/5/2012-581, zo dňa 15.05.2013, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, pod spis. zn.: 16 CoP/75/2013-699, zo dňa 23.01.2014, s účinnosťou od 01.11.2013 z r u š u j e.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

Navrhovateľovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom, doručeným súdu dňa 06.11.2013, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zrušil vyživovaciu povinnosť voči odporcovi v sume 1 300 Eur mesačne, ktorú mu uložil Okresný súd Zvolen, na základe rozsudku sp. zn. 5P 5/2012 zo dňa 15.05.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, pod sp. zn. 16 CoP/75/2013-699, zo dňa 23.01.2014 a to počnúc dňom 05.10.2013.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazných prostriedkov, tvoriacich súdny spis, pričom zistil tieto skutočnosti:

Navrhovateľ uviedol, že od posledného rozhodovania súdu (Okresný súd Zvolen) sa na strane odporcu zmenili pomery, nakoľko ukončil vysokoškolské štúdium, teda je schopný sám sa živiť.

Odporca s návrhom najprv súhlasil (písomné vyjadrenie zo dňa 26.11.2013). Uviedol, že vysokoškolské štúdium ukončil dňa 31.10.2013. Neskôr na pojednávaní dňa 24.06.2014 súhlasil so zrušením vyživovacej povinnosti len v časti a to v sume 800 Eur, nakoľko už nie je v zahraničí, pričom v súčasnosti si hľadá prácu, ktorú sa mu doteraz nepodarilo nájsť. Vzhľadom na to, že ešte nie je schopný úplne sám sa živiť, požiadal súd, aby ponechal navrhovateľovi vyživovaciu povinnosť v sume 500 Eur mesačne.

Navrhovateľ nesúhlasil s tým aby bola zrušená vyživovacia povinnosť len v časti. Uviedol, že odporca má 26 rokov, ukončil prestížne vysokoškolské štúdium v Moskve, v Taliansku a vo Francúzsku. Ďalšie

trvanie vyživovacej povinnosti hoci len v časti by bolo v rozpore aj s dobrými mravmi. Odporca je mladý, perspektívny človek, ktorý má ukončené vysokoškolské vzdelanie. V prípade, ak nie je schopný nájsť si stále zamestnanie, je v jeho možnostiach, aby pracoval v predprípravnej službe, resp. aby získal predprípravnú prax v zamestnaní.

Odporca k tomu uviedol, že vyštudoval medzinárodný manažment, doposiaľ je vedený na úrade práce ako nezamestnaný, nepoberá žiaden príspevok, preto žiadal, aby mu navrhovateľ naďalej prispieval mesačne sumou 500 Eur a to až do doby kým si nenájde zamestnanie. Následne by túto skutočnosť oznámil navrhovateľovi a až vtedy by mu zanikla vyživovacia povinnosť úplne.

Navrhovateľ uviedol, že bolo obdobie, kedy nemal pravidelný príjem, nakoľko stratil prácu aj vďaka konaniu matky odporcu a konaniu odporcu. Do januára 2014 bol evidovaný ako nezamestnaný, od januára 2014 síce pracuje, ale jeho príjem je nižší ako 1000,- eur mesačne. V dôsledku exekúcie, kedy boli blokované jeho účty v banke, bol nútený predať svoj spoluvlastnícky podiel na rodičovskom dome a záhrade P. W., a to v mieste svojho trvalého bydliska, svojej sestre, za sumu 40 000,- Eur. Z toho cca 30 000,- Eur minulý mesiac previedol na účet odporcu s tým, že 3 000,- Eur slúžilo na vyplatenie exekútora a zvyšné peniaze previedol svojej dcére. To, že odporca naďalej trvá na vyživovacej povinnosti hoci len v časti, vníma ako urážku svojej osoby, nakoľko o odporcu sa staral od malička, podporoval ho v štúdiu, pričom v prípade odporcu ide o zdravého a mladého človeka. Je v možnostiach a schopnostiach odporcu, aby sa v súčasnosti zamestnal, hoci aj ako asistent, aby tak získal pracovné návyky a mal určitý príjem. Navrhovateľ uviedol, že v súčasnom období má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči svojej dcére a sestre odporcu súčasne, v sume 1 100,- Eur mesačne. Okrem toho, odporca býva v dome na Ú. Č.. X P. X., ktorý má rozlohu 500 m², a ktorého režijné mesačné náklady predstavujú cca 500 Eur. V tom dome býva odporca, ktorý je nezamestnaný a matka odporcu, ktorá je taktiež nezamestnaná, pričom byt na R. D. P. X. je štandardný X-N. X.. Ide o prázdny byt, do ktorého sa mohol odporca kedykoľvek presťahovať v prípade finančnej núdze. Navrhovateľ nemá vedomosť o tom, žeby odporca bol pod tlakom zmlúv o úvere resp. nejakých zmeniek. Navrhovateľ zdôraznil, že minulý mesiac previedol odporcovi na účet 30 000,- Eur, teda ak mal odporca nejaké dlhy, z tejto sumy ich mohol aj vyplatiť.

Odporca potvrdil, že navrhovateľ mu poukázal na účet cca 30 000,- Eur. Pokiaľ ide o jeho možnosti a schopnosti sa zamestnať tak uviedol, že v súčasnosti chodí na výberové konania a pohovory, bol napr. v Bratislave, v Prahe, v Moskve, všetky tieto pohovory sú späté s nákladmi na cestovné, napríklad čo sa týka Prahy, vyšlo ho to na 100,- Eur. Všetky pohovory boli doposiaľ neúspešné. Odporca si vie predstaviť, že by v Prahe pracoval s nástupným platom 35 000,- Kč, pokiaľ ide o Bratislavu, jeho predstava je nástupný plat 1 000,- Eur brutto. Ak by si nevedel nájsť prácu do konca roka 2014, vie si predstaviť, že by v Bratislave pracoval aj za 600,- Eur brutto.

Odporca predložil súdu krátkou cestou na nahliadnutie elektronickú komunikáciu v súvislosti s pohovormi, fotokópiu cestovných lístkov a oznámenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave o zaradení odporcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie a to počnúc dňom 10.03.2014.

Podľa navrhovateľa by sa odporca mal zamestnať aj na pracovnej pozícii administrátora za 300-400 Eur mesačne, aby tak preklenul obdobie, kedy si nemôže nájsť zamestnanie, ktoré zodpovedá jeho kvalifikácii. Nie je problém, aby si odporca, vzhľadom na jeho kvalifikáciu a jazykové schopnosti takúto prácu v Bratislave našiel. Odporca má vnútorný problém sa takto zamestnať aj na pracovnej pozícii s nižšou kvalifikáciou. Navrhovateľ nevidí problém, aby si odporca na začiatku svojej pracovnej kariéry takúto prácu našiel.

Odporca k tomu uviedol, že nemá vnútorný problém nájsť si zamestnanie aj za 300-400 Eur, avšak pokiaľ má možnosť nájsť si lepšiu prácu, bude robiť všetko preto, aby sa tak stalo, preto nevidí dôvod, aby sa zamestnal na pozícii, ktorá nezodpovedá jeho kvalifikácii, v súčasnom období.

Právny zástupca navrhovateľ v záverečnej reči uviedol, že pokiaľ ide o podmienky na zrušenie vyživovacej povinnosti, má za to, že v danom prípade sú splnené, nakoľko odporca ukončil prípravu na povolanie, má primeraný zdravotný stav a existujú preňho pracovné príležitosti, o ktoré nie všetky má záujem. Odporca sám potvrdil, že si hľadá prácu, avšak len vo svojom obore. Ak by odporca vyvíjal úsilie, určite by si našiel aj prácu, ktorá je blízka jeho oboru. Je v záujme odporcu, aby v prípade zrušenia vyživovacej povinnosti, bol motivovaný nájsť si zamestnanie. Ak by táto povinnosť aj naďalej trvala, hoci aj v časti 500 Eur, odporca by stratil motiváciu nájsť si zamestnanie, hoci aj s nižším ohodnotením. Odporca je absolventom VŠ, teda v podmienkach SR je nereálne, aby jeho nástupným platom bolo 1000 Eur brutto, taká je realita. Ďalšie trvanie vyživovacej povinnosti by bolo vo vzťahu k odporcovi nemúdre a vo vzťahu k navrhovateľovi nespravodlivé.

Odporca v záverečnej reči uviedol, že pôvodne súhlasil so zrušením vyživovacej povinnosti v celom rozsahu, avšak mal za to, že si v krátkom časovom horizonte nájde prácu, čo sa nestalo. Realita je taká, že absolvoval niekoľko výberových konaní, avšak bezúspešne. Stalo sa, že firmy na jeho pracovné žiadosti ani nereagovali. Aj keď je evidovaný na úrade práce, od štátu nepoberá žiadnu podporu. Pokiaľ ide o jeho pracovné návyky, počas štúdia v Moskve pracoval jeden rok zadarmo. Odmietla tvrdenie o tom, že je tu kopec pracovných príležitostí, nakoľko by som už dávno pracoval. Nemá problém sa kdekoľvek zamestnať, avšak najprv skúša všelijaké varianty, ako každý mladý človek. Nie je jeho vinou, že je doposiaľ evidovaný ako nezamestnaný. Ak nie je pracovná príležitosť, nemôže byť zamestnaný.

Z osvedčenia, vystaveného Univerzitou MGIMO v Moskve dňa 19.11.2013 (č.l. 19) vyplýva, že štúdium u odporcu trvalo od 20.09.2011 do 31.10.2013.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v platnom znení, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Teleológia § 85 ods. 1 Zákona o rodine (na Slovensku § 62 ods. 1 ZR) je zásadne postavená na myšlienke človeka plne zodpovedného za svoj osud. Od okamihu nadobudnutia schopnosti samé sa živiť má dieťa svoje príjmové pomery objektívne vo svojich rukách, je "strojom svojho šťastia". Záleží spravidla len na ňom (na jeho usilovnosti a i.), v akých majetkových pomeroch bude žiť, pokiaľ v tomto ohľade nebude aktívne, negatívne dôsledky si poniesie samé. Zmyslom a účelom teda je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho event. pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť (nález Ústavného súdu ČR zo dňa 13. marca 2013, sp. zn. I.ÚS 2306/12).

Súd mal v danom prípade preukázaný hmotnoprávny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom, ktorá je jeho synom. Ide o vzťah rodiča (otca) a jeho dieťaťa (syna), ktorý je plnoletý.

Na základe rozsudku Okresného súd Zvolen, sp. zn. 5P 5/2012 zo dňa 15.05.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, pod sp. zn. 16 CoP/75/2013-699, zo dňa 23.01.2014 bola navrhovateľovi uložená povinnosť prispievať odporcovi na výživu sumou 1 300,- Eur mesačne, počnúc dňom 29.09.2011, vždy do 15-teho dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

Vyživovacia povinnosť je jednou z rodičovských povinností vo vzťahu k maloletým. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov k plnoletému dieťaťu, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh (§ 65 ods. 3 Zákona o rodine). Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

V danom prípade navrhovateľ súdu preukázal, že síce rozsudkom Okresného súdu Zvolen mu bola počnúc dňom 29.09.2011 uložená vyživovacia povinnosť voči odporcovi, navrhovateľ však preukázal, že odporca dňa 31.10.2013 ukončil vysokoškolskú prípravu na budúce povolanie, v dôsledku čoho je odporca schopný sám sa živiť (nájsť si zamestnanie) a teda poberať pravidelný príjem, ktorý by pokrýval jeho životné náklady. Súd sa stotožnil s tvrdením navrhovateľa, že v prípade odporcu sa jedná o mladého, perspektívneho človeka, ktorý počnúc dňom 31.10.2013 ukončil vysokoškolskú prípravu na budúce povolenie, čím u neho odpadla prekážka, spočívajúca v neschopnosti sám sa živiť. To, že odporca si doteraz nenašiel zamestnanie, ktoré nezodpovedá jeho predstavám, ešte neznamená, že navrhovateľ je povinný prispievať na jeho výživu. Zákon striktné hovorí o povinnosti rodiča prispievať na výživu dieťaťa a to do času, kým (plnoleté) dieťa nie je schopné samo sa živiť. Odporca je schopný sa živiť a to v dôsledku získania vzdelania, ktoré mu umožňuje uchádzať sa o zamestnanie na trhu práce a toto zamestnanie aj získať. Je na vóli odporcu, aké zamestnanie si vyberie, avšak to, že je (objektívne alebo subjektívne) nezamestnaný, nemôže ísť na ťarchu toho rodiča, ktorý má súdom uloženú vyživovaciu povinnosť.

Odporca s návrhom súhlasil len v časti 800,- Eur, pričom žiadal súd, aby ponechal vyživovaciu povinnosť v sume 500,- Eur. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, súd návrh odporcu zamietol, nakoľko neboli zistené dôvody na ponechanie vyživovacej povinnosti navrhovateľa, hoci len v časti. Súd vzal do úvahy aj tú okolnosť, že okrem vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči sestre odporcu, navrhovateľ dobrovoľne previedol na účet odporcu sumu cca 30 000,- Eur. Uvedená suma v dostatočnej miere musí pokryť náklady odporcu do času, kým sa stabilne zamestná. Taktiež je v záujme odporcu, aby sa nespoliehal len na výživné od navrhovateľa, ale aby svojím životom dokázal, že sa vie postaviť na „vlastné nohy“ a užiť sám seba.

Navrhovateľ žiadal zrušiť vyživovaciu povinnosť počnúc dňom 05.10.2013. Vzhľadom k tomu, že odporca ukončil vysokoškolské štúdium (a prípravu na budúce povolanie) až dňa 31.10.2013, súd v tejto časti žalobu zamietol.

Podľa § 142 ods. 3 Obč. súd. por., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa § 150 ods. 1 Obč. súd. por., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania navrhovateľa súd vychádzal nielen z ust. § 142 ods. 3, ale predovšetkým z ust. § 150 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ bol v tomto konaní čiastočne úspešný, pričom mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, a teda žiadal priznať náhradu trov konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia. Súd však v tejto súvislosti vzal do úvahy dôvod hodný osobitného zreteľa, a to, že v prípade odporcu sa jedná o mladého, nezamestnaného človeka. Odporca hoci je schopný sám sa živiť, ku dňu vyhlásenia rozsudku nepoberal pravidelný príjem zo zamestnania ani inej závislej činnosti, preto sa súdu javilo spravodlivé, aby odporca nebol zaviazaný k náhrade trov konania.